

INSTRUCTIE VOOR DOCENTEN

INLEIDING

Oefening baart kunst. Als je ergens goed in wilt worden, moet je het vaker doen. Dat geldt ook voor lezen. Want hoe meer leeskilometers jongeren maken, hoe beter ze erin worden. Jongeren lezen steeds minder en er is al zóveel dat om hun aandacht strijdt: televisie, Netflix, sociale media. Toch kunnen we jongeren helpen om betere (voor)lezers te worden. Door ze via digitale media op een laagdrempelige manier in aanraking te brengen met boeken en de schrijvers ervan. De multimediale lessenreeks Read2You laat brugklassers luisteren, schrijven, lezen en voorlezen. Zet de vier lessen naar eigen inzicht en op verschillende momenten tijdens de les in. En maak lezers van leerlingen!

DOEL

Met Read2You ontdekken jongeren de wereld van boeken. Ze leren dat ze plezier en ontspanning beleven aan (voor)lezen, door te luisteren en kijken naar teksten in verschillende media en verschijningsvormen. Ze werken aan het vergroten van de woordenschat en leren informatie te achterhalen in digitale bronnen.

READ2YOU BESTAAT UIT:

- Deze instructie voor docenten, inclusief 3 bijlagen
- Online leerlingentool met filmpjes, geluidsfragmenten en verwerkingsopdrachten

TIP!

BETREK DE BIBLIOTHEEK BIJ DE UITVOERING
VAN READ2YOU

de Bibliotheek

HET BOEK STAPELBEDBROERS

In samenwerking met schrijver Koos Meinderts ontwikkelde Stichting Lezen een uniek aanbod voor de brugklas. In de korte lessenreeks Read2You staat het boek *Stapelbedbroers* centraal en geeft Koos tips over voorlezen en het kiezen van boeken.

Stapelbedbroers is het verhaal van Henk en Rocco die opgroeien in een volksbuurt in een warm gezin, eind jaren zestig, verteld door Henk, de oudste van de twee. Hij wil hogerop, maar kan dat wel, een kwartje worden, als je voor een dubbeltje geboren bent? Het verhaal begint in het ziekenhuis waar Rocco is beland na een scooterongeluk. Henk zit naast zijn bed en denkt terug aan alle gebeurtenissen met Rocco én zijn familie in 1969. Zijn verhaal wordt afgewisseld met stapelbedgesprekken van Henk en Rocco. Liggend in het stapelbed kunnen ze elkaar alles vertellen, over voetbal, leren en over meisjes - ze zien elkaar immers niet. *Stapelbedbroers* is met vaart en veel humor geschreven. Het is gloednieuw: sinds 10 september beschikbaar in de boekhandel of via de bibliotheek.

[Koos Meinderts](#) (Den Haag, 1953) maakt in 1983 zijn debuut als schrijver. Inmiddels heeft hij ruim vijftig titels op zijn naam staan: kinderboeken, jeugdromans en boeken voor volwassenen. Voor 12+ schreef hij *Lang zal ze leven* (2014) en *De zee zien* (2015) dat werd bekroond met de Boekenleeuw. In 2017 ontving hij een Gouden Griffel voor *Naar het noorden* (10+), een boek dat ook geschikt is voor de niet-graag lezende 12+'er. Behalve boeken schrijft Meinderts ook lied- en theaterteksten.

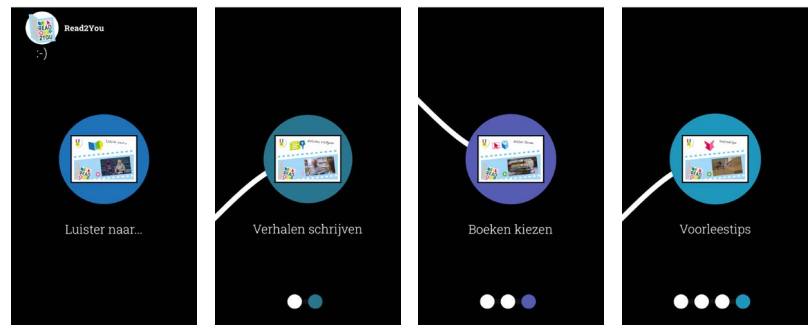

AAN DE SLAG MET READ2YOU

De basis van de multimediale lessenreeks Read2You is de online leerlingentool. Hiermee kunnen jongeren via hun smartphone of tablet luisteren naar een deel van het verhaal *Stapelbedbroers*, voorgelezen door de schrijver. Ze staan stil bij het schrijven van een verhaal en hoe een auteur dat doet. Ook krijgen ze via de tool tips bij het kiezen en lezen van boeken. En ontdekken ze hoe je goed voorleest. Daarmee is Read2You direct een opmaat voor de voorleeswedstrijd Read2Me!, die in november/december op scholen start.

Read2You bestaat uit vier hoofdstukken: luisteren, schrijven, boeken kiezen en voorlezen. Leerlingen kunnen Read2You zelfstandig online doorlopen en de verwerkingsopdrachten maken. Een andere optie is om de tool klassikaal te doorlopen, bijvoorbeeld op het digibord.

VOORBEREIDING

- Zorg voor minimaal 1 exemplaar van *Stapelbedbroers*. Maar liever nog: meerdere exemplaren per klas. Zo stimuleer je leerlingen om het boek na de introductie thuis of op school verder te lezen. Overleg met de bibliotheek om meerdere exemplaren in de klas beschikbaar te stellen.
- Doorloop vooraf de online leerlingentool en ontdek de korte video's en de opdrachten voor de leerlingen. Een schematisch overzicht van de opdrachten vind je in bijlage 2. De leerlingentool is te vinden via bovenstaande QR-code of via deze [link](#). Deze tool werkt het beste op een smartphone of tablet, of anders in Chrome op de computer. Een internetverbinding is wel vereist.
- Print de QR-codes in bijlage 1 voor de leerlingen uit en geef ze zo eenvoudig toegang tot de leerlingentool.

TIP!

Lees naast de vier lessen Read2You elke les 10 minuten voor uit het boek *Stapelbedbroers*. Wissel af met leerlingen die ook een hoofdstuk willen voorlezen. Leerlingen die het verhaal al gelezen hebben, kunnen een hoofdstuk samenvatten en enkele zinnen daaruit voorlezen. Teken en schrijf na de voorleessessies op een (digitale) muurkrant wat er in het verhaal is gebeurd. Dit biedt leerlingen houvast om het verhaal te volgen.

DE LESSENREEKS - INTRODUCTIE

Introduceer Read2You in de klas met het boek *Stapelbedbroers*. Dit nieuwste boek van Koos Meinderts staat centraal in deze lessenreeks. Wie kent de schrijver Koos Meinderts en heeft weleens een boek van hem gelezen? Misschien kennen leerlingen *De club van lelijke kinderen* dat ook verfilmd is. Wat is er op de kaft van *Stapelbedbroers* te zien? Waar zou het boek over gaan?

Deel de geprinte QR-codes uit. Leerlingen kunnen hiermee individueel de online tool steeds opnieuw starten via hun smartphone. Open op het digibord de online tool en laat enkele onderdelen zien. In de online tool zijn korte video's te zien waarin Koos Meinderts voorleest uit het boek. Ook adviseert hij over boeken kiezen en geeft hij verschillende voorleestips. Verder is er een podcast opgenomen waarin Koos vertelt over het schrijven van boeken. Tot slot bevat de online tool quizvragen over de videofragmenten, korte schrijfopdrachten (zoals een het maken van een top 3 of een woordweb) en diverse zoekopdrachten. Dit wordt aangevuld met boekentips van leescoaches én links naar filmpjes en podcasts.

Om de online leerlingentool te volgen en de opdrachten te maken, is het niet nodig dat de leerlingen het boek al gelezen hebben. Maar het kan de leerlingen wel motiveren om het boek te gaan lezen. Vraag na het doorlopen van de online tool wie het boek wil lezen en deel de beschikbare exemplaren uit.

LES 1 | LUISTER NAAR...

In dit hoofdstuk staat het luisteren naar een (deel van het) verhaal centraal. Het begint met een filmpje (duur: 8:49 minuten) waarin Koos Meinderts vertelt over *Stapelbedbroers* en voorleest uit de hoofdstukken 1 en 5. Ook leest hij een stapelbedgesprek uit hoofdstuk 3 voor. Daarna volgen enkele opdrachten die aansluiten bij de fragmenten.

Bespreek met de klas de verhaalfragmenten uit het filmpje. Zet de leerlingen vervolgens zelfstandig aan de slag met de opdrachten en bespreek deze daarna klassikaal.

TIJD ongeveer 1 lesuur (inclusief introductie)

TIP!

BIJ DE OPDRACHT:
KRANTENKOPPEN ZOEKEN OVER EERSTE MAANLANDING

De leerlingen wordt gevraagd om te zoeken in Delpher (zie ook het overzicht in bijlage 2). Hierin zijn miljoenen gedigitaliseerde teksten uit kranten, boeken en tijdschriften te vinden. Het zoekvenster 'Uw geboortedagkrant' is handig om de krantenkoppen te zoeken van de maanlanding. Vul bij geboortedatum de dag na de maanlanding in: 21 juli 1969, de dag dat er artikelen in de kranten verschenen. Met deze opdracht werken de leerlingen ook aan digitale geletterdheid en krijgen ze inzicht in de kleuring van verschillende media-boodschappen.

TIP!

Laat de leerlingen de podcast uit les 2 als huiswerk beluisteren.

VERDIEPING

Tips en achtergronden bij het voeren van een klassengesprek waarbij het verkennen van de leeservaringen van de leerlingen centraal staat, vind je in de publicatie [Kwestie van lezen: praten over romanfragmenten](#).

EXTRA VERWERKINGSOPDRACHT

Moodboard: laat de leerlingen maken een moodboard op een A4 over het boek *Stapelbedbroers*. Dit is een visueel verslag van de gebeurtenissen en de sfeer van het boek en bevat illustraties en korte teksten.

LES 2 | VERHALEN SCHRIJVEN

Het tweede onderdeel staat in het teken van het schrijven van verhalen en hoe een schrijver dat doet. In de podcast 'Praten over schrijven' (duur: 25 minuten) gaan leerlingen Teddy en Zoë in gesprek met Koos Meinderts. Ze ontdekken hoe Koos ooit begonnen is met schrijven, hoe hij op het idee kwam om *Stapelbedbroers* te schrijven en waar hij zijn inspiratie vandaan haalt.

Bespreek in de klas de podcast na. Wat vonden de leerlingen van de podcast? Wat sprak ze aan en welke informatie is blijven hangen? Heeft Koos dingen verteld waar ze meer over willen weten of nieuwsgierig naar zijn geworden?

Na de podcast volgen weer enkele opdrachten waarmee de leerlingen zelf aan de slag kunnen. Begeleid de leerlingen bij de uitvoering ervan en bespreek de opdrachten klassikaal.

TIJD ongeveer 1 lesuur, inclusief de verdiepende opdracht creatief schrijven.

TIP!

BIJ DE OPDRACHT:
JE EIGEN HERINNERING IN JOUW VERHAAL

De leerlingen wordt gevraagd om een woordweb te maken met steekwoorden die passen bij een bepaalde herinnering als basis voor een mooi verhaal. Dat kan natuurlijk op papier, maar er zijn veel digitale tools waarmee je een mindmap of woordweb kunt maken. Bijvoorbeeld [Mindmeister](#) of [Padlet](#). Het is gratis, maar je moet wel een account aanmaken (en leerlingen ook).

VERDIEPING

Geef extra verdieping aan dit onderdeel met een opdracht creatief schrijven. In bijlage 3 is een uitwerking te vinden van een opdracht voor het schrijven van een Triolet en het maken van een stapelgedicht. Lees meer achtergronden en tips over het [creatief schrijven en lezen](#).

LES 3 | BOEKEN KIEZEN

In een kort filmpje (duur: 3:45 minuten) krijgen leerlingen tips over het kiezen van boeken. Jongeren die niet veel lezen, weten vaak niet goed welk boek ze moeten kiezen en wat voor hen geschikt is. Daarom worden de leerlingen in dit onderdeel op verschillende manieren geïnspireerd en in aanraking gebracht met allerlei boekentips. Doorloop de tips samen met de leerlingen en maak ze wegwijs in het aanbod. Of vertel wat jouw favoriete boeken zijn.

TIJD ongeveer 1 lesuur (afhankelijk van de werkvormen in de klas) + eventueel een klassenbezoek aan de Bibliotheek.

TIP!

Dit onderdeel is een mooie aanleiding om de leerlingen kennis te laten maken met de lokale bibliotheek en wegwijs te maken in het aanbod. Organiseer samen met de bibliotheek een klassenbezoek.

TIP!

Bekijk voor het bevorderen van de leescultuur en de leesmotivatie in de klas deze [25 \(digitale\) werkvormen voor leesbevordering](#).

EXTRA VERWERKINGSOPDRACHT

Boekdoos: Na het lezen van een boek verzamelen de leerlingen in een (schoenen)doos tien voorwerpen die een belangrijke rol in het verhaal spelen. Ze binden aan elk voorwerp een kaartje. Met aan de ene kant een uitleg welke rol het voorwerp in het verhaal speelt en waarom ze vinden dat het voorwerp belangrijk is voor het verhaal. Aan de andere komt een citaat van meerdere zinnen uit het boek, waarin het voorwerp genoemd wordt. Plak op de bovenkant van de boekdoos een afbeelding van de kaft, de titel en de auteur. Verder versieren de leerlingen de doos met plaatjes die iets zeggen over het boek.

Bron: www.lezeninhetvmb.nl

TIP!

BOEKENTIPS | VERDER LEZEN OVER HET THEMA FAMILIE EN DE JAREN 60 EN 70

Jef Aert	<i>De blauwe vleugels*</i>	Querido, 2018
Simone Arts	<i>Zij, ik en de sterren**</i>	Leopold, 2021
Jack Botermans	<i>De jaren '60</i> (fotoboek)	Terra, 2017
Jack Botermans	<i>De jaren '70</i> (fotoboek)	Terra, 2017
Caja Cazemier	<i>Blauwe dagen**</i>	Ploegsma, 2021
Caja Cazemier	<i>Split second</i>	Ploegsma, 2023
Caja Cazemier & Martine Letterie	<i>Familiegeheim*</i>	Ploegsma, 2011
Wim Daniëls	<i>Blits! De taal van de jaren zestig*</i>	Thomas Rap, 2015
Marcel van Driel	<i>24 uur</i>	Kluitman, 2023
Simon van der Geest	<i>Hart van staal</i>	Querido, 2023
Simon van der Geest	<i>Spinder*</i>	Querido, 2012
Simon van der Geest	<i>Spijkerzwijgen*</i>	Querido, 2015
Simon van der Geest	<i>Het werkstuk of hoe ik verdween in de jungle*</i>	Querido, 2019
Tim Gladdines	<i>Koning Valentijn</i>	Marmar, 2020
Tineke Honing	<i>Elke dag broerdag*</i>	Van Holkema & Warendorf, 2019
Annet Huizing	<i>Het Pungelhuis</i>	Lemniscaat, 2020
Jaco Jacobs	<i>Een mooie dag om in een boom te klimmen</i>	Ploegsma, 2020
Yvonne Jagtenberg	<i>Wandert, de laatste jongen die naar zijn ouders luisterde</i>	Querido, 2020
René Kok	<i>Het grote jaren 60 boek</i> (fotoboek)	Wbook, 2016
René Kok	<i>Het grote jaren 70 boek</i> (fotoboek)	Wbook, 2014
Marco Kunst	<i>Patroon</i>	Gottmer, 2022
Sjoerd Kuyper	<i>Hotel de Grote L</i>	Lemniscaat, 2014
Xavier Laurent-Petit	<i>De zoon van de berentemmer</i>	Ploegsma, 2022

Koos Meinderts	<i>Naar het noorden*</i>	Hoogland & Van Klaveren, 2016
Erna Sassen	<i>Zonder titel**</i>	Leopold, 2021
Marlies Slegers	<i>We moeten je iets vertellen</i>	Luitingh-Sijthoff, 2023
Pam Smy	<i>De schuilplaats</i>	Van Goor, 2023
Maren Stoffels	<i>Ik moet dit doen**</i>	Leopold, 2020
Edward van de Vendel	<i>De gelukvinder*</i>	Querido, 2008
Ronald Venema	<i>De jacht op een tongzoen**</i>	Luitingh-Sijthoff, 2022
Derk Visser	<i>Drama queen**</i>	Gotmer, 2020
Jacques Vriens	<i>Code Kattenkruid*</i>	Van Holkema & Warendorf, 2018
Jacques Vriens	<i>Smokkelkinderen*</i>	Van Holkema & Warendorf, 2016
Emiel Wild	<i>Broergeheim*</i>	Leopold, 2020
Anna Woltz	<i>Alaska**</i>	Querido, 2020

*Titels zijn ook beschikbaar als e-book of luisterboek in de [Online Bibliotheek-app](#)

** Titels zijn ook beschikbaar als e-book of luisterboek in de LEES-app vmbo / mbo

TIP!

LEES-APP

Met de [LEES-app](#) krijgen vmbo-leerlingen en mbo-studenten een jaar lang gratis toegang tot 120 e-books en luisterboeken die speciaal voor hen zijn geselecteerd. Doel van de app is om het leesplezier onder deze jongeren te stimuleren en hen bekender te maken met de mogelijkheid om digitaal te lezen en luisteren via de online Bibliotheek. Om van de LEES-app te gebruiken, hoeven jongeren niet lid te zijn van de Bibliotheek. Na het downloaden van de app en het eenvoudig aanmaken van een account kunnen ze meteen lezen of luisteren. De LEES-app wordt gelanceerd als pilot en is gedurende 1 jaar (tot september 2024) actief.

LES 4 | VOORLEESTIPS

Dit onderdeel start met een filmpje (duur: 4:52 minuten). Daarin stellen de leerlingen Teddy en Zoë aan Koos Meinderts de vraag: 'Wat maakt een voorlezer een goede voorlezer?' Ook vragen ze hem om voorleestips. Daarna volgt een opdracht.

Bespreek de tips met de leerlingen en laat ze daarna in tweetallen of eventueel thuis oefenen met voorlezen. De leerlingen kiezen een fragment uit een boek dat ze eerder gelezen hebben. Laat de leerlingen zich voorstellen hoe het zou zijn als ze er echt bij waren. Hoe zou de hoofdpersoon zich voelen? Welke karakters hebben de personages? Waar zit de actie of de spanning in het fragment? En daarna is het vooral oefenen, oefenen, oefenen!

Tijd ongeveer 1 lesuur + eventueel de schoolronde van de voorleeswedstrijd Read2Me!

VRIJ LEZEN

Hoe kun je vrij lezen stimuleren en wat zijn de effecten op de taalvaardigheid van leerlingen? Kees Broekhof, taalexpert en senior adviseur bij Sardes, vertelt erover in de video [Vrij lezen en taalvaardigheid](#). Bekijk ook de flyer [Wij gaan voorlezen](#) over vrij lezen in het voortgezet onderwijs met aandacht voor boekintroduktie, vrij lezen, voorlezen, praten over boeken en boekbeleving.

TIP!

Doe mee met Read2Me!, dé voorleeswedstrijd voor de brugklas. Maak de leerlingen enthousiast en organiseer een schoolronde van deze voorleeswedstrijd. Meld je aan bij de bibliotheek en vraag de leesconsulent om te ondersteunen. De bibliotheek kan helpen met een collectie of eventueel met voorleesworkshops.

Kijk voor meer informatie over de wedstrijd op www.read2mevoorleeswedstrijd.nl.

COLOFON

Read2You en Read2Me zijn projecten van Stichting Lezen, en worden uitgevoerd door Cubiss.

CONCEPT	Ingrid de Jong (Cubiss)
UITWERKING	Jolanda Horsten (T'overtekst & Zo), Carolien Krikhaar (de Bibliotheek Utrecht), Daan Beeke (Stichting Lezen) en José Peijen en Ingrid de Jong (Cubiss).
FILM EN PODCAST	Peter Balm (Studio Peter)
BEELDMERK	Judith Schoffelen en Erik olde Hanhof
MET DANK AAN	Koos Meinderts, Teddy Braam, Zoë van Heydoorn, de Bibliotheek Utrecht, Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren.

Dit project wordt mogelijk gemaakt vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school*. De Bibliotheek *op school* is ontwikkeld door Stichting Lezen in samenwerking met de KB | Nationale Bibliotheek. De bibliotheeksector voert het programma uit. Het wordt onder de noemer Kunst van Lezen gefinancierd door het ministerie van OCW.

BIJLAGE 1 - QR CODES

BIJLAGE 2 - OVERZICHT LEERLINGENTOOL

1 – LUISTER NAAR...	2 – VERHALEN SCHRIJVEN	3 – BOEKEN KIEZEN	4 - VOORLEESTIPS
<p>FILM Koos Meinderts leest voor uit <i>Stapelbedbroers</i>.</p>	<p>PODCAST Koos in gesprek met leerlingen Zoë en Teddy over het schrijven van boeken en het verhaal <i>Stapelbedbroers</i>.</p>	<p>FILM Koos Meinderts praat met Zoë en Teddy over het kiezen van boeken.</p>	<p>FILM Leerlingen Zoë en Teddy vragen Koos Meinderts om voorleestips.</p>
<p>QUIZ In welk jaar speelt het verhaal <i>Stapelbedbroers</i> zich af?</p>	<p>QUIZ Op welke leeftijd schreef Koos Meinderts zijn eerste kinderboek?</p>	<p>QUIZ Wat is het favoriete jeugdboek van Koos Meinderts?</p>	<p>QUIZ Uit welk boek lees Koos graag voor aan zijn vrouw Annette?</p>
<p>OPDRACHT Het boek <i>Stapelbedbroers</i> begint met een proloog. Dat is een inleiden-de tekst op het verhaal. Je komt gelijk te weten dat er iets ernstigs is gebeurd. Koos leest dit ook voor. Verderop in het boek kom je er pas achter wat er precies aan de hand is. Maar wat denk jij? Hoe kreeg Rocco het scooterongeluk? Beschrijf dit in een paar korte zinnen.</p>	<p>BOEKENTIPS Koos Meinderts schreef nog veel meer boeken... <ul style="list-style-type: none"> • De zee zien • Lang zal ze leven • Naar het noorden • De schelmenstreken van Reinaert de Vos Of kijk op jeugdbibliotheek.nl</p>	<p>TIPS OP EEN RIJTJE 1. Kies een boek waar je interesse ligt. Schrijf een aantal interesses op. 2. Grasduin door de boekenkast naar boeken die bij je interesses passen. Bekijk de kaft van het boek en lees de achterflap. Wat is je eerste indruk? Wie is de schrijver? Heb je al eens eerder wat gelezen van deze schrijver? En wat vond je daar toen van? 3. Laat je inspireren door je docent, familie, vrienden of ... Swipe snel verder!</p>	<p>TIPS OP EEN RIJTJE 1. Lees voor uit een boek dat je zelf mooi vindt en dat je helemaal gelezen hebt. 2. Kies een goed fragment en maak zo de luisteraars nieuwsgierig naar de rest. 3. Gebruik je eigen stem. Wissel af in snelheid of in volume om het spannend te maken. Leg ook af en toe nadruk op één woord. 4. Leef je in in de karakters van het verhaal en breng de emotie over. 5. Lees rustig voor. Neem de tijd, dan komt je verhaal beter over. 6. Oefenen, oefenen, oefenen...</p>
<p>WOORDENSCHAT In boeken staan soms woorden die je niet kent. Zeker als het een verhaal is dat zich afspeelt in een andere tijd. Koos leest in het verhaal <i>Stapelbedbroers</i> het woord 'ulo' voor. Wat betekent dat woord? Zoek het op! Heb je nog meer woorden gehoord waar je meer over wilt weten? Schrijf ze op en ga op onderzoek uit.</p>	<p>TOP 3 FAVORIETE SCHRIJVERS Pak pen en papier! Welke schrijvers ken je nog meer? Maak een top 3 van schrijvers die je leuk vindt.</p>	<p>#BOEKTOK Welke #BoekTok TikTokker is jouw favoriet?</p>	<p>OPDRACHT Wil je goed kunnen voorlezen, dan moet je oefenen, oefenen, oefenen! <ul style="list-style-type: none"> • Kies een boek dat je al eens gelezen hebt en een fragment. • Kies iemand waaraan je gaat voorlezen. Bijvoorbeeld een klasgenoot of familielid. • Lees voor en vraag om feedback. </p>
<p>MUZIEK Je hoort in het voorleesfragment een liedje over de marine. Beluister 'm hier. Het boek <i>Stapelbedbroers</i> staat verder vol met liedjes van toen. Welke liedje spreekt je het meeste aan in deze afspeellijst?</p>	<p>SCHRIJF OP Welke schrijftips heb jij gehoord in de podcast?</p>	<p>VLOGBOEK Bekijk een aantal leestips van Vlogboek!</p>	<p>OPDRACHT Wil je goed kunnen voorlezen, dan moet je oefenen, oefenen, oefenen! <ul style="list-style-type: none"> • Kies een boek dat je al eens gelezen hebt en een fragment. • Kies iemand waaraan je gaat voorlezen. Bijvoorbeeld een klasgenoot of familielid. • Lees voor en vraag om feedback. </p>
<p>ZOEKOPDRACHT Het jaar 1969 is het jaar van de eerste maanlanding. Op 20 juli 1969 zet de Amerikaanse astronaut Neil Armstrong als eerste mens voet op de maan. De kranten stonden de dag erna vol met het nieuws over de maanlanding. Zoek in Delpher naar krantenkoppen van die dag. Welke krantenkop spreekt je het meeste aan? En waarom? Lees ook het artikel.</p>	<p>OPDRACHT Heb jij een herinnering aan een gebeurtenis met een broer of zus, of met een vriend? Misschien kan dat wel een mooi verhaal worden! Wat zou er voor moeten komen in jouw verhaal? Maak een woordweb met steekwoorden. Heb je ook een goede titel? Zet die in het midden.</p>	<p>DE WEDDENSCHAP Bekijk de tips van de leescoaches van De Weddenschap.</p>	<p>OPDRACHT Wil je goed kunnen voorlezen, dan moet je oefenen, oefenen, oefenen! <ul style="list-style-type: none"> • Kies een boek dat je al eens gelezen hebt en een fragment. • Kies iemand waaraan je gaat voorlezen. Bijvoorbeeld een klasgenoot of familielid. • Lees voor en vraag om feedback. </p>
<p>LEZEN Wil je precies weten wat er is gebeurd en hoe het verhaal afloopt? Lees het boek!</p>		<p>PODCAST Luister naar de tips in de podcast Je moet je BOEK houden.</p>	<p>READ2ME Tip! Doe ook mee met de voorleeswedstrijd Read2Me!</p>
		<p>DE BIBLIOTHEEK Ga naar de bibliotheek bij jou in de buurt.</p>	
		<p>TOP 3 BOEKEN Er zijn een hoop boekentips voorbij gekomen! Maak een top 3 van boeken die je dit schooljaar nog zou willen lezen.</p>	

BIJLAGE 3 - OPDRACHT CREATIEF SCHRIJVEN: TRIOLET & STAPELGEDICHT

TRIOLET

Een triolet is een gedicht van acht niet rijmende regels, waarin regel 1, 4 en 7 hetzelfde zijn en de tweede regel ook de laatste regel vormt. Het schrijven van een triolet over een herinnering aan belevenissen met broers, zussen, vrienden of vriendinnen maakt een verbinding tussen de eigen herinneringen van de leerlingen en die van Henk in het boek *Stapelbedbroers*. Het woordweb dat de leerlingen in de online leerlingentool maakten, vormt een mooie basis voor het triolet.

Bied de regels van het triolet klassikaal aan. Gezamenlijk schrijven genereert positieve energie. Op een vel papier schrijven de leerlingen de nummers 1 tot en met 8 onder elkaar. Lees vervolgens stap voor stap de opdrachten waarover de zinnen moeten gaan voor.

STAP 1

Regel 1 is een korte zin die de plek beschrijft zonder werkwoord en persoon(svorm) erin, bijvoorbeeld: *Op de kermis in ...*

Regel 2: een zin met IK erin. Wat doe je op die plek?

Regel 3: maak een zin met dingen die je ziet op die plek

Regel 4: is hetzelfde als regel 1, schrijf 'm over

Regel 5: een zin met geluiden of geuren

Regel 6: even overslaan!

Regel 7: is hetzelfde als regel 1 en 4, schrijf 'm over

Regel 8: mag hetzelfde zijn als regel 2, maar mag als dat mooier is als eindregel, ook iets veranderd worden.

STAP 2

Iedereen leest zijn tekst door. Wat mis je op regel 6? Vul 'm in en lees deze zin hardop voor om te horen of het goed klinkt. Nodig de leerlingen uit om de gedichten voor te lezen. Bespreek de gedichten na en laat de leerlingen elkaar feedback geven. Eventueel kunnen de leerlingen thuis de zinnen nog mooier maken. Laat ze de gedichten vervolgens op een mooi vel papier overschrijven. Maak het af met een tekening of beeldmateriaal. Hang de gedichten op in de klas.

SCHRIJFTIPS

De regels moeten niet te lang zijn. Wijs erop dat het niet gaat om punten, komma's en grammatica. De tekst hoeft niet meteen goed te zijn. Er kan op een later moment aan verder gewerkt worden.

Bron: Mariet Lems - *Weten waar de woorden zijn: methodiek creatief schrijven*. Saam uitgeverij, 2013.

STAPELBEDBROERS – STAPELGEDICHT

Titels van boeken, vormen op elkaar gestapeld, een gedicht. Een speelse manier om leerlingen gevoel voor poëzie bij te brengen. Op internet zijn verschillende afbeeldingen van stapelgedichten te vinden.

WERKWIJZE

Leerlingen verzamelen enkele boeken, bijvoorbeeld in de schoolmediatheek, en proberen een gedicht te stapelen. Steeds een boek uitkiezen en daarbij een volgende titel zoeken. Een witregel wordt gemaakt met een omgekeerd boek. Van het stapelgedicht wordt een foto gemaakt. Hang de gedichten op in de klas.

VOORBEELD

Op de kermis in Tilburg

Dwaal ik met Kees in het spookhuis

We zien skeletten, spinnen, een kasteelheer met een bijl

Op de kermis in Tilburg

Onheilspellend geluiden, meiden gillen

Wij blijven lachen en trainen onze buikspieren

Op de kermis in Tilburg

Dwalen met Kees in het spookhuis

